

Česterio Grinvudo (Chester Greenwood), gyvenusio Farmingtone, ausys buvo labai jautrios šalčiui. 1873 metais savo 15-ojo gimtadienio proga dovanų jis gavo pačiužas. Tačiau neilgai pačiužinęsį Česterį šalančios ausys pargindavo namo. Jaunuolis sugalvojo, kaip dorotis su tuo šalčiu. Jis paprašė senelės du kailių lopus prisiūti prie vielos kilpų. Su tokiomis žieminėmis ausinėmis buvo visai įmanoma ilgai išbūti šaltame ore. Česteris nutarė gaminti ir pardavinėti šį savo išradimą. Po ketverių metų jis jau valdė nemažą verslą, aprūpinantį valstijos gyventojus ausinėmis žiemai, o jo įsteigta gamykla veikė apie 60 metų. Pagerbiant šį verslininką, išradėją ir visuomenės veikėją kiekvienų metų gruodžio 21 dieną JAV Meino (Maine) valstijoje švenčiama Česterio Grinvudo diena, o Farmingtone ta proga rengiami paradai...

Įkvepianti istorija. Gal ir mūsų krašte yra tokių išradimų mokinių?

Gebėjimas kūrybiškai mąstyti, mokėjimas naujai pažvelgti į problemą, pastebėti tai, ko kiti nemato, – savybės, būtinos produktyviam mokslininkui. Tad dirbant su jaunaisiais tyrėjais itin aktualus tampa ir mokinių kūrybinių gebėjimų ugdymas. Šiandien vis dažniau akcentuojamas kūrybiškumo ugdymas mokykloje, tačiau literatūros apie tai, kaip tą daryti – labai trūksta.

Yra trys pagrindinės kryptys, kuriomis eidamas mokytojas gali pasiekti, kad mokiniai taptų kūrybingesni. Pirmą, mokytojas gali ugdyti mokinių kūrybinius gebėjimus ir kūrybingai asmenybei reikalingas savybes, antra – sukurti kūrybinei veiklai palankią aplinką ir trečia – mokyti vaikus taikyti problemų sprendimo metodus.

Einantieji pirmąją kryptimi gali mokiniams duoti įvairias užduotis, reikalaujančias kūrybinio mąstymo gebėjimų, įtraukti mokinius į kūrybinę veiklą, skatinti domėjimąsi moksline bei menine

veikla, formuoti teigiamą nuostatą į save, kaip kuriančią asmenybę, ugdyti atkaklumą, savarankiškumą, toleranciją, savidiscipliną ir kitas kūrybingai asmenybei reikalingas savybes. Geriausia, žinoma, kai mokiniai patys daug ką sprendžia, daro, kuria, tačiau jiems praverstų ir iš šalies (mokytojo) suteikta informacija apie kūrybinio darbo specifiką, faktai apie žymių mokslininkų, išradėjų ar menininkų darbus, jų gyvenimą, asmenybės bruožus.

Antroji kryptis apima aplinkos, kurioje visiems būtų smagu mokytis, kūrimą. Geriausia, jei tokia veikla organizuojama kartu su mokiniais, jų tėvais, kitais mokyklos bendruomenės nariais. Kūrybai ir mokymuisi palankios aplinkos kūrimo priemonės neapsiriboja vien koku nors mokyklos teritorijos ar klasės pertvarkymu. Manychiau, daug svarbiau formuoti tinkamą psichologinį klimatą. O prasidėti jis turėtų nuo pagarbos kiekvienam žmogui ugdymo. Gerbti reiktų kiekvieną nesvarbu, koks jo socialinis ar kitoks statusas, gabumai, pažangumas, būdo bruožai, net ir elgesys...

Įvairių problemų sprendimo metodų taikymas gali gerokai paspartinti kūrybos procesą, net ir tuo atveju, kai mokinių kūrybinio mąstymo gebėjimai nėra dideli. Kiekviena kryptis yra svarbi, tad geriausia, kad mokykloje būtų diegiamos visos mokinių kūrybingumo ugdymo priemonės. Suprantama, ne viską praktikoje įmanoma sėkmingai įgyvendinti, tad geriausia daryti tai, kas jums labiausiai priimtina.

Informacijos apie kūrybinio mąstymo taisykles, problemų sprendimo principus ir metodus rasite kitose šio portalo ir žurnalo *Jaunasis tyrėjas* straipsniuose.

Jaunųjų tyrėjų portalo straipsniuose apie kūrybiškumo ugdymą pasistengsime pateikti teorinių žinių bei praktinių patarimų, apimančių visas tris minėtas kryptis. Mėginsime atsakyti ir į klausimus, kas yra kūrybiškumas, kaip vyksta kūrybos procesas, nuo ko priklauso veiklos rezultatas, kokie veiksniai turi didžiausią įtaką kūrybai. Į daugelį šių ir panašių klausimų mokslininkai dar neturi aiškaus vienareikšmio atsakymo. Jūs taip pat galite pateikti savo klausimų, atsiųsti savo pastebėjimų ar kūrybiškumo ugdymo pavyzdžių iš savo praktikos.

O pabaigai siūlome kūrybinę užduotį: sukurkite idealaus mokyklinio suolo projektą – jūsų fantazijai nėra nei finansinių, nei kokių nors kitų apribojimų.

Laukiame jūsų laiškų.

